

Handlingsplan for nordisk barne- og ungdomskomiteé 2006-2009

Handlingsplan for nordisk barne- og ungdomskomite 2006-2009

ANP 2006:725

© Nordisk Ministerråd, København 2006

ISBN 92-893-1315-3

No printed edition available

Flere publikasjoner på www.norden.org/publikationer

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeidet er et av de eldste og mest omfattende regionale samarbeider i verden. Det omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøyene, Grønland og Åland. Samarbeidet styrker samhørigheten mellom de nordiske land med respekt for de nasjonale forskjeller og likheter. Det øker mulighetene for å hevde Nordens interesser i omverdenen og fremme det gode naboskap.

Samarbeidet ble formalisert i 1952 med *Nordisk Råds* opprettelse som forum for parlamentarikerne og regjeringene i de nordiske land. I 1962 underskrev de nordiske land Helsingforsavtalen, som siden har vært den grunnleggende rammen for det nordiske samarbeidet. I 1971 ble *Nordisk Ministerråd* opprettet som det formelle forum til å ivareta samarbeidet mellom de nordiske regjeringer og den politiske ledelsen i de selvstyrende områder, Færøyene, Grønland og Åland.

Innledning

Nordisk Ministerråds samarbeid på det barne- og ungdomspolitiske området har blitt styrt av en tverrsektoriell handlingsplan. Erfaringer fra den tidligere handlingsplanen viser at barne- og ungdomsområdet har hatt begrenset gjennomslagskraft i ministerrådet. Dette har ført til at Nordisk Ministerråd denne gang har valgt en annen struktur for barne- og ungdomsområdet, der det tverrsektorielle samarbeidet skal styres av en overordnet strategi. Arbeidet til den nordiske barne- og ungdomskomiteen, NORDBUK, skal styres av denne strategien og den foreliggende handlingsplanen. Formålet er å rendyrke det tverrsektorielle aspektet av NORDBUKs arbeid. Dermed vil barne- og ungdomsperspektivet bli integrert i relevante sammenhenger i Nordisk Ministerråd, og NORDBUKs oppgaver tydeliggjøres.

Den nordiske barne- og ungdomskomiteen er samarbeidsorganet til de nordiske landene og selvstyreområdene i ungdomsspørsmål, og har representanter både fra medlemslandenes statsforvaltning og de nasjonale ungdomskomiteene. Gruppen barn og unge omfatter alle i alderen 0-25 år, men aldersspekteret kan variere i forskjellige sammenhenger.

Formål og målsetning

Formålet med denne handlingsplanen og for NORDBUK er å arbeide mot det overordnede målet med strategien for det nordiske samarbeidet på det barne- og ungdomspolitiske området. Målet er at arbeidet med barn og unge i Nordisk Ministerråd skal fremme barn og unges muligheter til gode levevilkår og at barn og unge skal få innflytelse.

Dette gjøres mulig ved hjelp av:

1. NORDBUKs koordinerende og tverrsektorielle arbeid for å fremme integrering av barne- og ungdomsperspektivet i relevante deler av NMRs virksomhet og
2. NORDBUKs egen virksomhet

1. NORDBUKs koordinerende og tverrsektorielle arbeid

NORDBUK skal støtte arbeidet innenfor andre fagområder for å nå målene i strategien, sørge for at oppfølgingen av strategien samordnes, og koordinere arbeidet med barn og unge i Nordisk Ministerråd. NORDBUKs ambisjon er å oppnå en høyere grad av tverrsektorielt samarbeid omkring arrangementer og å arbeide med aktuelle temaer med ut-

gangspunkt i strategidokumentet. NORDBUK kan ha en rådgivende funksjon i forhold til hvordan barn og unge kan delta og bli hørt.

NORDBUK skal:

1. Aktivt støtte de ulike ministerrådene i deres arbeide med strategien, bl. a. ved å videreformidle den kunnskapen om barn og unges levevilkår som genereres via den nordiske forskningskoordinatoren.
2. Spre kunnskap om strategien.
3. Stimulere til kontakt og erfaringsutveksling mellom fagområdene.
4. Sendte alle nye handlingsplaner i Nordisk Ministerråd innen de prioriterte områdene i strategidokumentet gjennom en høringsprosedyre.
5. Hvert år sammenligne fagområdenes rapporter om den delen av deres virksomhet som angår barn og unge.

I 2008 evaluere NORDBUKs arbeid med strategien.

2. NORDBUKs egen virksomhet

For å medvirke til at det overordnede målet i strategien blir oppfylt, skal NORDBUK i tillegg til sin tverrsektorielle virksomhet også arbeide med flere egne prosjekter på en rekke prioriterte områder som faller utenfor de andre fagområdene i NMR.

2.1 Støtte til barn og unges egen organisering og barn og unges nordiske samarbeid.

NORDBUK har ansvaret for å fordele prosjektmidler til ungdomsprosjekter og for tildeling av direkte støtte til ungdomsorganisasjoner. Det må være en sterk sammenheng mellom de overordnede prioriteringene i strategien og tildelingen av bidrag. Viktige utgangspunkter i Nordisk Ministerråds strategi for barne- og ungdomsområdet er hensynet til alder, mangfold og likhet, funksjonsnedsettelse, nordisk nytte og det nordiske samarbeidet i et internasjonalt perspektiv. Dette skal også være viktige utgangspunkter i bidragssystemet. Den overordnede oppgaven i etableringen av bidragssystemet består i å medvirke til at prioriterte områder i strategien også fremgår når bidragene fordeles. Samtidig må støtten til barn og unges egen organisering være fleksibel, slik at man stimulerer til nye former for organisering.

2.2 Støtte til utvikling og utbredelse av nye metoder for barn og unges deltakelse i demokratiske prosesser.

Barn og unges deltakelse har i lang tid vært gjenstand for oppmerksomhet, og har vært et viktig spørsmål på alle politiske nivå i Norden. Nasjonal ungdomspolitik i de nordiske landene fokuserer på barn og unges deltakelse, og på lokalt plan gjennomføres nye metoder. Ettersom barn og unges manglende interesse for tradisjonelt engasjement betraktes som et problem, vil NORDBUK bidra til å snu perspektivet slik at det ikke er barn og unge som problematiseres, men derimot de eksisterende strukturene. Barn og unges rett til å påvirke sitt eget liv, sitt nærmiljø og samfunnsutviklingen generelt, krever at de eksisterende strukturene gir mulighet for reell innflytelse til barn og unge. I Nordisk Ministerråd praktiserer NORDBUK såkalt *co-management*, som innebærer at ungdomsorganisasjoner og myndigheter deltar på like vilkår.

2.3 Et større mangfold blant dem som får støtte via NORDBUK.

Et viktig utgangspunkt i Nordisk Ministerråds strategi for barne- og ungdomsområdet, er mangfold og likestilling. NORDBUKs arbeid har ikke bare til formål å problematisere forhold som angår alder, men også en rekke andre kategorier, som kjønn, etnisitet, seksuell legning og funksjonsnedsettelse. Ofte er disse kategoriene sammenvevd i hverandre. NORDBUKs arbeid skal i særlig grad bidra med et mangfoldig perspektiv på barne- og ungdomsområdet. NORDBUK skal fortsette å møte behov og utfordringer i det flerkulturelle Norden. Det skal for det første foregå ved at man informerer om og prioriterer i bidragssystemet, slik at flere barn og unge får mulighet til å søke organisasjons- og prosjektstøtte. For det andre skal bidragssystemet utvikles, slik at barn og unge i Norden på en enkel måte kan dra nytte av det. I det arbeidet kan Internett være en mulighet.

2.4 Fremme barn og unges kjennskap til menneskerettigheter og demokrati.

Visjonen er å skape et samfunn der det er plass til å håndtere kompleksiteten forbundet med barn og unges rettigheter på en demokratisk, bredt berikende og ikke-ekskluderende måte, i stedet for et samfunn som tar imot barn og unge på en måte som danner grobunn for marginalisering. Forutsetningen for at alle landene og selvstyreområdene i Norden skal kunne leve opp til både borgerrettigheter og politiske, økonomiske og sosiale rettigheter er til stede. Alle de nordiske land har ratifisert FNs Barnekonvensjon. For at barn og unges menneskerettigheter skal beskyttes og fremmes, må alle kjenne til dem og handle deretter. Et av NORDBUKs redskaper er bidragssystemet som skal støtte prosjekter som kan

bidra til økte kunnskaper om menneskerettigheter og demokrati. Med større kunnskap kan barn og ungdommer bedre ivareta sine rettigheter.

2.5 Større samarbeid og koordinering med øvrige internasjonale barne- og ungdomspolitiske samarbeidsstrukturer.

NORDBUK skal fremme samarbeid med andre internasjonale ungdomsorganer, f.eks. Ungdommens Nordisk Råd. NORDBUK skal støtte informasjonsutveksling i europeiske og internasjonale ungdomspolitiske spørsmål for å oppnå synergieffekter. NORDBUK skal også samarbeide med Nordens naboland i ungdomspolitiske spørsmål. Dette samarbeidet skal også inkludere Nordens selvstyreområder og deres nærmeste naboer. På regionalt nivå skal NORDBUK samarbeide og bidra med større grad av koordinering av relevante samarbeidsstrukturer for arbeidet med barn og unge i Nord-Europa.

2.6 Økte kunnskaper om barn og unge og utbredelse av disse kunnskapene gjennom NORDBUKs ungdomsforskningskoordinator.

I Norden pågår en omfattende forskning på barn og unge. Forskningen utføres ved universiteter og høyskoler innen forskjellige disipliner, men også som frittstående prosjekter på oppdrag av myndigheter på nasjonalt og lokalt nivå. NORDBUK trenger kunnskap om barn og unge for å nå sine konkrete mål og kunne gjennomføre sine aktiviteter. Ikke minst trengs det bred kunnskap å skulle støtte Nordisk Ministerråd på barne- og ungdomsområdet. Et sentralt innsatsområde for NORDBUK er å koordinere og formidle den kunnskapen om barn og unge som forskningen genererer. Gjennom felles kunnskapsoppbygging i Norden på barne- og ungdomsområdet øker kunnskapen. Koordinatoren skal arbeide for at eksisterende kunnskap blir gjort tilgjengelig for Nordisk Ministerråd, myndighetene i nordiske land og ungdomsorganisasjoner i Norden. Ved behov skal NORDBUK kunne igangsette forskning på områder der det er mangler. Til dette kreves blant annet en direkte kontakt mellom koordinatoren og ungdomsorganisasjonene.

Årlige aktivitetsplaner

Barne- og ungdomsområdet utvikles stadig. Derfor må det være en viss fleksibilitet i handlingsplanen, slik at det er plass til denne utviklingen. Denne fleksibiliteten garanteres i forbindelse med planleggingen av kommende formannskap. NORDBUK skal årlig treffe beslutninger om de konkrete aktivitetene innenfor rammene av de ovennevnte områdene. I disse årlige aktivitetsplanene skal det også gjøres plass for andre aktiviteter, som på grunn av pågående prosesser ikke kan forutsies. Utviklingen

av barne- og ungdomsområdet både internt i Nordisk Ministerråd og eksternt i Norden og omverdenen kan kreve satsinger som ikke kan forutses.

Oppfølging og evaluering

Gjennomgående for NORDBUKs virksomhet skal være kontinuerlige oppfølginger og evalueringer av aktivitetene. Handlingsplanen skal evalueres i 2008.

Denne handlingsplanen ble godkjent av de nordiske samarbeidsminstrene på deres møte i København 1. mars 2006.